

॥ अथ श्रीसाईसच्चरित ॥ अध्याय २१ ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः॥ श्रीसरस्वत्यै नमः॥ श्रीगुरुभ्यो नमः॥ श्रीकुलदेवतायै नमः ॥
 श्रीसीतारामचंद्राभ्यां नमः॥ श्रीसद्गुरुसाईनाथाय नमः॥ गताध्यायांतीं कथानुसंधान।
 ठाकूरादिकां महापुरुषदर्शन। कैसें झालें ते करावें श्रवण। एकाग्र मन करोनि॥१॥ काय तथा
 वक्त्याच्या बोलें। श्रवणीं जें पडतां श्रोता न डोले। अंगींचा रोमांचही न हाले। व्यर्थ गेले ते बोल॥२॥ जया
 श्रवणीं न श्रोते रिझले। बाष्पगद्गद कंठ न दाटले। नयनीं प्रेमानंदाश्रू न वाहिले। व्यर्थ गेलें तें कथन॥३॥ वाणी
 बाबांची मनोहारिणी। उपदेशाची अलौकिक सरणी। जयांची प्रतिपदीं अभिनव करणी। मस्तक चरणीं
 तयांचे॥४॥ न येतां दैव उदयासी। गांठी न पडे साधुसंतांशी। तो जवळ असता उशापाशीं। पापराशींस
 दिसेना॥५॥ या प्रमेयाच्या सिद्धतेसी। नलगे जावें देशीं विदेशीं। मीच माझिया अनुभवासी। श्रोतियांसी
 कथितों कीं॥६॥ पीर मौलाना नामें प्रसिद्ध। होते वांद्रे शहरीं सिद्ध। हिंदू पारशी परधर्मी प्रबुद्ध। घेती शुद्ध दर्शन
 तें॥७॥ मी ते शहरचा न्यायाधीश। मुजावर तयांचा नाम इनूस। पाठ पुरविली रात्रंदिवस। यावया दर्शनास
 तयानें॥८॥ हजारों लोक तेथें यावे। किमर्थ आपण तेथें जावें। भीडेभाडेच्या भरीं भरावें। आंचवावें निज
 लौकिका॥९॥ ऐसें कांहीं मनीं भावावें। दर्शनास कधींही न जावें। आपणचि आपल्या छायेस भ्यावें। दुर्दैव
 यावें आडवें॥१०॥ ऐसीं कित्येक वर्षे गेलीं। तेथूनि पुढें बदली झाली। पुढें जेव्हां ती वेळ आली। शिरडी

जोडिली अखंड ॥११॥ तात्पर्य हा संतसमागम। अभाग्यास ना तेथे ^१रिगम। होतां ईश्वरी कृपा का सुगम। अन्यथा दुर्गम हा योग ॥१२॥ येवषयींची गोड कथा। श्रोतां सादर परीसिजे आतां। या संतांच्या अनादि संस्था। गुहा व्यवस्था कैशा त्या ॥१३॥ यथाकाल-वर्तमान। जया जें जें आवडे स्थान। अवतार घेती कार्याकारण। परी ते अभिन्न परस्पर ॥१४॥ देश-काल-वस्तु भिन्न। परी एकाची जी ऊणखूण। दुजा संत जाणे संपूर्ण। अंतरीं एकपण सकळिकां ॥१५॥ जैसीं सार्वभौम राजाचीं ठाणीं। वसविलीं असतीं ठिकठिकाणीं। तेथ तेथ अधिकारी नेमुनी। अबादानी संपादित ॥१६॥ तैसाच हा स्वानंदसम्राट। जागोजागीं होऊनि प्रकट। चालवी हा निजराज्यशकट। सूत्रें ^२अप्रकट हालवी ॥१७॥ एकदां एक आंगलविद्याविभूषित। बी.ए. या उपपदानें युक्त। जे हळूहळू मार्ग क्रमत। झाले नामांकित अधिकारी ॥१८॥ मिळालीं पुढें मामलत। वाढतां वाढतां झाले ^३प्रांत। तयांसी साईबाबांचा ^४सांगात। सुदैवें प्राप्त जाहला ॥१९॥ दिसाया ही मामलत बरी। डोंगरी जैसी दुरूनि साजरी। निकट जातां वेढिली ^५काजरीं। ^६मानें परी ती मोठीच ॥२०॥ गेले ते पूर्वील गोड दिवस। जें होती या अधिकाराची हौस। प्रजाही मानी अधिकारियास। परस्परांस आनंद ॥२१॥ पुसूं नये आतांचे हाल। सुखाची नोकरी गेला तो काळ। आतां जबाबदारीचा सुकाळ। आला दुकाळ पैशाचा ॥२२॥ पूर्वील मामलतीचा मान। तैसेंच पूर्वील प्रांतासमान। वैभव आतां ये ना दिसून। नोकरी कसून करतांही ॥२३॥ असो तेंही अधिकारसंपादन। अलोट पैका वेंचल्यावांचून। न करितां सतत अभ्यासशीण। इतर कोण करूं

१. रिघाव २. गुप्त प्रकारे ३. प्रांताधिकारी (अ. कलेक्टर) ४. समागम ५. काजऱ्याच्या झाडांनी ६. मानाने

शके ॥ २४ ॥ आधीं होऊं लागे बी.ए.। मग तो नगदी कारकून होये। महिना पगार तीस रुपये। मार्गे ऐसिये ती गति ॥ २५ ॥ यथाकाळ घांटावर जावें। जमीनमापणी काम शिकावें। मोजणीदारांमध्ये रहावें। पास व्हावें परीक्षे ॥ २६ ॥ पुढें जेव्हां एकादी असामी। स्वयें जाईल वैकुंठधामीं। करील आपुली जागा रिकामी। पडेल कामीं ती याच्या ॥ २७ ॥ आतां असो हें चन्हाट। कशास पाहिजे नुसती वटवट। ऐशा एकास साईची भेट। झाली ती गोष्ट परिसावी ॥ २८ ॥ बेळगांवानिकट देख। ग्राम आहे वडगांव नामक। आलें मोजणीदारांचे पथका^७ मुक्काम एक तें केला ॥ २९ ॥ गांवी होते एक सत्पुरुष। गेले तयांचे दर्शनास। चरणांवरी ठेवलें 'शीस। प्रसाद-^८आशीष पावले ॥ ३० ॥ त्या सत्पुरुषांचे हातांत। होता निश्चळदासकृत। 'विचारसागर' नामक ग्रंथ। जो ते वाचीत तें होते ॥ ३१ ॥ पुढें कांहीं वेळ जातां। येतों म्हणूनि निघूं लागतां। ते साधू जें वदले उल्लासता। तया गृहस्था तें परिसा ॥ ३२ ॥ बरें आतां आपण यावें। या ग्रंथाचें अवलोकन करावें। तेणें तुमचे मनोरथ पुरावे। असावें हे लक्षांत ॥ ३३ ॥ तुम्ही पुढें निजकार्योद्देशें। जातां जातां उत्तर दिशे। मार्गांत महाभाग्यवशें। महापुरुषासीं दर्शन ॥ ३४ ॥ पुढील मार्ग ते दावितील। मनासी निश्चलता ते देतील। तेच मग उपदेशितील। ठसवितील निजबोध'' ॥ ३५ ॥ तेथील मग तें कार्य सरलें। जुन्नरास तेथून बदलले। ^९नाणेंघाट चढणें आलें। ओढवलें तें संकट ॥ ३६ ॥ मार्ग तेथील अति बिकट। रेड्यावरून चढती घाट। रेडा हाच तदर्थ^{१०} शकट। आणिला निकट आरूढाया ॥ ३७ ॥ होतील पुढें मोठे अधिकारी। मिळतील घोडे गाड्या मोटारी। आज तों घ्या

७. एक क्लास ८. डोके ९. आशीर्वाद १०. या नावाचा एक घाट आहे. ११. वाहन

रेड्याची हाजिरी। वेळ साजिरी करा कीं ॥३८॥ घाट चढणें अशक्य पायीं। रेडियावीण नाही सोई। ऐसी ती नाणेंघाटाची नवलाई। ^{१२}अपूर्वाई वाहनाची ॥३९॥ मग तयांनीं केला विचार। ^{१३}पालाणिला रेडा केला तयार। तयावरी चढविलें खोगीर। कष्टें स्वार जाहले ॥४०॥ स्वार खरे पण होती चढण। रेडियासारखें अपूर्व वाहन। झोकें हिसके खातां जाण। भरली कणकण पाठींत ॥४१॥ असो पुढें हा प्रवास सरला। जुन्नराचा कार्यक्रम पुरला। मग बदलीचा हुकूम झाला। मुक्काम हालला तेथूनि ॥४२॥ कल्याणास झाली बदली। चांदोरकरांची गांठ पडली। साईनाथांची कीर्ति ऐकिली। बुद्धी उदेली दर्शनाची ॥४३॥ दुसरे दिवशीं आली ^{१४}बारी। झाली चांदोरकरांची तयारी। म्हणती चला हो बरोबरी। करूं वारी शिरडीची ॥४४॥ घेऊं बाबांचें दर्शन। करूं उभयतां तयांसी नमन। राहूं तेथें एक दो दिन। येऊं परतोन कल्याणा ॥४५॥ परी तेच दिनीं ठाणें शहरांत। दिवार्णांचे ^{१६}अदालतींत। मुकदमा-सुनावणी^{१७} निर्णीत। त्यागिली सोबत तदर्थ ॥४६॥ नानासाहेब आग्रह करीत। चला हो आहेत बाबा समर्थ। पुरवितील तुमचा दर्शनार्थ। किंपदार्थ तो मुकदमा ॥४७॥ परी हें कैचें तयांस पटे। तारीख चुकवितां भय वाटे। चुकतील केवीं हेलपट्टे। भालपट्टीं लिहिलेले ॥४८॥ नानासाहेब चांदोरकरें। कथिलीं पूर्वील प्रत्यंतरें। ^{१८}दर्शनकाम धरितां अंतरें। विघ्न तें सरे बाजूला ॥४९॥ परी येईना विश्वास जीवा। करितील काय निजस्वभावा। म्हणती आधीं घोर चुकवावा। निकाल लावावा दाव्याचा ॥५०॥ असो मग ते ठाण्यास गेले। चांदोरकर शिरडीस निघाले। दर्शन घेऊनि परत फिरले। नवल

१२. तन्हेवाईकपणा १३. तयार केला. १४. उसण १५. वेळ १६. कोटांत १७. नेमलेली १८. दर्शनाची इच्छा

वर्तलें इकडे पै ॥५१॥ वेळीं जरी हे हजर राहिले। दाव्याचें काम पुढें नेमिलें। चांदोरकरही हातचे गेले। खजील झाले अंतरीं ॥५२॥ विश्वास ठेवितों बरें होतें। चांदोरकर सर्वे नेते। दर्शनाचें कार्य उरकतें। स्वस्थचित्तें शिरडींत ॥५३॥ दाव्यापरी दावा राहिला। साधुसमागमही अंतरला। उठाउठीं निश्चय केला। जावयाला शिरडीस ॥५४॥ न जाणों मी शिरडीस जातां। समयीं नानांची भेट होतां। स्वयें निरवितील साईनाथा। आनंद चित्ता होईल ॥५५॥ शिरडीस नाहीं कोणी परिचित। तेथ मी सर्वथैव अपरिचित। नाना भेटतां होईल उचित। जरी क्वचित योग तो ॥५६॥ ऐसे विचार करीत करीत। बैसले ते अग्निथांत। दुसरे दिवशीं पावले शिरडींत। नाना तें अर्थात् नाहीत ॥५७॥ हे जे दिनीं यावया निघाले। नाना ते दिनीं जावया गेले। तेणें हे बहु हताश झाले। अति हिरमुसले मनांत ॥५८॥ असो मग तयांस तेथें भेटले। तयांचे दुसरे स्नेही भले। तयांनीं साईचें दर्शन करविलें। हेतु पुरविले मनाचे ॥५९॥ दर्शनें पायीं जडले चित्त। घातला साष्टांग दंडवत। शरीर झालें पुलकांकित। नयनीं स्रवत प्रेमाश्रु ॥६०॥ मग ते होता क्षणैक स्थित। काय तयांसी बाबा वदत। त्रिकालज्ञ मुख करोनि सस्मित। सावचित्त तें परिसा ॥६१॥ “कानडी आप्पाचें तें सांगणें। जैसें रेडिया संगें घाट चढणें। ऐसें न येथील सोपें चालणें। अंग झिजविणें अनिवार्य” ॥६२॥ कर्णीं पडतां खुणेचीं अक्षरें। अंतरंग अधिकचि गर्हिवरे। पूर्वील सत्पुरुषवचन खरें। प्रत्यंतरें ठरलें कीं ॥६३॥ मग जोडूनियां उभय हस्तां। साईपदीं ठेविला माथा। म्हणती कृपा करा साईनाथा। मज अनाथा पदरीं घ्या ॥६४॥ आपणचि माझे महापुरुष। निश्चळदासग्रंथोपदेश। आज मज कळला अशेष। निर्विशेष सुखबोध ॥६५॥ कुठें वडगांव कुठें शिरडी। काय ही सत्पुरुष-महापुरुषजोडी। किती ती स्वल्पाक्षरभाषा उघडी। उपदेश-निरवडी कैसी हे ॥६६॥ एक म्हणती

ग्रंथ वाचा। पुढें संगम महापुरुषाचा। मग ते पुढील कर्तव्याचा। उपदेश साचा करतील ॥६७॥ दैवयोगें तेही भेटले। तेच ते हे खुणांहीं पटविलें। परी तें एकाचें वाचिलें। दुजिया आचरिलें पाहिजे ॥६८॥ तयांसी म्हणती साईनाथ। “अप्पांनीं सांगितलें तें यथार्थ। परी जेव्हां तें येईल कृतींत। पूर्ण मनोरथ तें होती” ॥६९॥ निश्चलदास-विचारसागर। वडगांवीं भक्तार्थ झाला उच्चार। काळें ग्रंथपारायणानंतर। शिरडींत आचार कथियेला ॥७०॥ ग्रंथ करावा आधीं श्रवण। त्याचेंच मग करावें मनन। होतां पारायणावर्तन। निदिध्यासन होतसे ॥७१॥ वाचिले तें नाहीं संपलें। पाहिजे तें कृतींत उतरलें। या उपड्या घड्यावर तोय ओतलें। तैसें जाहलें ते सकळ ॥७२॥ व्यर्थ व्यर्थ ग्रंथवाचन। हातीं न ये जों अनुभवज्ञान। ब्रह्मसंपन्न गुरुकृपेवीण। पुस्तकी ज्ञान निष्फळ ॥७३॥ ये अर्थीची अल्प कथा। दावील भक्तीची यथार्थता। पुरुषार्थाची अत्यावश्यकता। श्रोतां निजस्वार्था परिसिजे ॥७४॥ एकदां एक पुण्यपट्टणकर। नामें अनंतराव पाटणकर। साईदर्शनीं उपजला आदर। आले सत्त्वर शिरडीस ॥७५॥ वेदान्त श्रवण जाहला सकळ। सटीक उपनिषदें वाचिलीं समूळ। परी तन्मानस अक्षर्यां चंचळ। राहीना तळमळ तयांची ॥७६॥ घेतां साईसमर्थाचें दर्शन। निवाले पाटणकरांचे नयन। करूनि पायांचें अभिवंदन। यथोक्त पूजन संपादिलें ॥७७॥ मग होऊनि बद्धांजुळी। बैसूनि सन्मुख बाबांचे जवळी। अनंतराव प्रेमसमेळीं। करुणाबहाळीं पुसत कीं ॥७८॥ केलें विविध ग्रंथावलोकन। वेदवेदांग-^{१९}उपनिषदध्ययन। केलें सच्छास्त्र-पुराणश्रवण। परी हें निर्विण्ण मन कैसें ॥७९॥ वाचिलें तें व्यर्थ गेलें। ऐसेंच आतां वाटूं लागलें। अक्षरहीन भावार्थी भले। वाटती चांगले मजहून ॥८०॥ वायां गेलें ग्रंथावलोकन। वायां

शास्त्रपरिशीलन। व्यर्थ हें सकळ पुस्तकी ज्ञान। अस्वस्थ मन हें जोंवरी ॥८१॥ काय ती फोल शास्त्रव्युत्पत्ती। किमर्थ महा-^{२०}वाक्यानुवृत्ती। जेणें न लाधे चित्तास शांती। ^{२१}ब्रह्मसंविती ^{२२}काशाची ॥८२॥ कर्णोपकर्णी परिसिली वार्ता। साईदर्शनं निवारें चिंता। विनोद गोष्टी वार्ता करितां। सहज सत्पथा लाविती ते ॥८३॥ म्हणवून महाराज तपोराशी। पातलों आपुल्या पायांपाशीं। येईल स्थैर्य माझिया मनासी। आशीर्वचनासी द्या ऐशा ॥८४॥ तंव महाराज झाले कथिते। एका विनोदपर आख्यायिकेतें। जेणें अनंतराव समाधानातें। पावले साफल्यते ज्ञानाच्या ॥८५॥ ती अल्पाक्षर परमसार। कथा कथितों व्हा श्रवणतत्पर। विनोद परी तो बोधपर। कोण अनादर करील ॥८६॥ बाबा देत प्रत्युत्तर। “एकदां एक आला सौदागर। तेव्हां एक घोडें समोर। घाली ^{२३}लेंडार ^{२४}नवांचें ॥८७॥ सौदागर निजकार्यतत्पर। लेंडिया पडतां पसरिला पदर। बांधून घेतां घट्ट त्या समग्र। चित्तैकाग्र लाधला ” ॥८८॥ हें काय वदले साईसमर्थ। काय असावा कीं मथितार्थ। लेंडिया संग्रही सौदागर किमर्थ। कांहींही अर्थ कळेना ॥८९॥ ऐसा विचार करीत करीत। अनंतराव माघारा येत। कथिलें संभाषण इत्थंभूत। ^{२५}केळकरांप्रत तयानें ॥९०॥ म्हणती सौदागर तो कोण। लेंडियांचें काय प्रयोजन। नवांचेंच काय कारण। सांगा उलगडून हें मजला ॥९१॥ दादा हें काय आहे कोडें। मी अल्पबुद्धी मज तें नुलगाडे। होईल बाबांचें हृदय उघडें। ऐसें रोकडें मज कथा ॥९२॥ दादा वदती मजही न कळे। ऐसेंच बाबांचे भाषण सगळें। परी तयांच्याच स्फूर्तीच्या बळें। कथितों आकळे जें मज ॥९३॥ कृपा ईश्वरी तें हें घोडें। हें तों नवविधा भक्तीचें कोडें। विनाभक्ती न परमेश्वर जोडे। ज्ञाना न आतुडे एकल्या ॥९४॥ श्रवण-कीर्तन-विष्णुस्मरण।

२०. महत् वाक्यांचा जप २१. ब्रह्मज्ञान २२. कसली ? २३. लेंड्या २४. नऊ २५. गणेश दामोदर केळकर ऊर्फ दादा केळकर

चरणसेवन-अर्चन-वंदन। दास्य-सख्य-आत्मनिवेदन। भक्ती हे जाण नवविधा॥१५॥ पूर्ण भाव ठेवून अंतरीं। यांतून एकही घडली जरी। भावाचा भुकेला श्रीहरी। प्रकटेल घरीच भक्ताच्या॥१६॥ जप-तप-व्रत योगसाधन। वेदोपनिषदपरिशीलन। उदंड अध्यात्मज्ञान-निरूपण। भक्तिविहीन तें फोल॥१७॥ नको वेदशास्त्रव्युत्पत्ती। नको ज्ञानी हे दिगंतकीर्ती। नको शुष्कभजनप्रीती। प्रेमळ भक्ति पाहिजे॥१८॥ स्वयें आपणा सौदागर समजा। सौद्याच्या या भावार्था उमजा। फडकतां श्रवणादि भक्तीची ध्वजा। ज्ञानराजा उल्हासे॥१९॥ घोड्यानें घातल्या लेंड्या नऊ। सौदागर आतुरतें धांवला घेऊं। तैसाच नवविधा भक्तिभावु। धरितां विसावुं मनातें॥१००॥ तेणेंच मनास येईल स्थैर्य। सर्वांठायी सद्भाव गांभीर्य। त्यावीण चांचल्य हें अनिवार्य। कथिती गुरूवर्य सप्रेम॥१०१॥ दुसरे दिवशीं अनंतराय। वंदूं जातां साईंचे पाय। “पदरी बांधिल्यास लेंड्या काय”। पृच्छा ही होय तयांस॥१०२॥ अनंतराव तेव्हां प्रार्थिती। कृपा असावी दिनावरती। सहज मग त्या बांधिल्या जाती। काय ती महती तयांची॥१०३॥ तंव बाबा आशीर्वाद देती। “कल्याण होईल” आश्वासिती। अनंतराव आनंदले चित्तीं। सुखसंविक्ती लाधलें॥१०४॥ आतां आणीक अल्प कथा। श्रोतां परिसिजे सादरचित्ता। कळेल बाबांची अंतर्ज्ञानिता। सन्मार्गप्रवर्तकता तैसीच॥१०५॥ एकदां एक वकील आले। येतांक्षणींच मशिदी गेले। साईनाथांचें दर्शन घेतलें। पाय वंदिले तयांचे॥१०६॥ सर्वेच मग देऊन दक्षिणा। बैसले बाजूस वकील तत्क्षणा। तेथें चालल्या साई-संभाषणा। आदर श्रवणा उपजला॥१०७॥ बाबा तंव तिकडे मुख फिरविती। वकिलांस अनुलक्षून वदती। बोल ते वर्मी जाऊन खोंचती। वकील पावती अनुताप॥१०८॥ “लोक तरी हो लबाड किती। पायां पडती दक्षिणाही अर्पिती। आणीक

आंतून शिव्याही देती। काय चमत्कृती सांगावी ॥१०९॥ ऐकून हें वकील स्वस्थ राहिले। कीं ते निजांतरीं पूर्ण उमजले। उद्गार अन्वर्थ हें तयां पटलें। तात्पर्य ठसलें मनासी ॥११०॥ पुढें जेव्हां ते वाड्यांत गेले। दीक्षितांलागीं कथिते झाले। कीं जें बाबा लावूनि बोलले। सार्थचि वहिलें तें सर्व ॥१११॥ येतांच मजवर झाडिला ताशेरा। तो मज केवळ दिधला इशारा। कुणाची थट्टानिंदादि प्रकारा। देई न थारा अंतरीं ॥११२॥ शरीरप्रकृती होऊनि अस्वस्थ। मुन्सफ आमुचे जाहले त्रस्त। राहिले रजेवर येथें स्वस्थ। आपुली प्रकृती सुधरावया ॥११३॥ वकिलांच्या खोलींत असतां। मुन्सफांसंबंधें निघाल्या वार्ता। अर्थोअर्थी संबंध नसतां। ऊहापोहता चालली ॥११४॥ औषधावीण या शरीरापदा। टळतील का लागतां साईच्या नादा। पावले जे मुन्सफीचे पदा। तयां हा धंदा साजे कां ॥११५॥ ऐसी तयांची निंदा चालतां। चालली साईची उपहासता। मीही तयांतचि होतो अंशता। तिची अनुचितता दर्शविली ॥११६॥ ताशेरा नव्हे हा अनुग्रह। व्यर्थ कुणाचा ऊहापोह। उपहास-^{२६}निंदादि कुत्सित संग्रह। असत्परिग्रह वर्जावा ॥११७॥ आणीक एक हें प्रत्यंतर। असतां शंभर कोसांचें अंतर। साई जाणें सर्वाभ्यंतर। खरे अंतर्ज्ञानी ते ॥११८॥ आणीक एक झाला निवाड। असोत मध्यें पर्वत पहाड। कांहीं न साईच्या दृष्टीआड। गुप्तही उघड त्यां सर्व ॥११९॥ असो पुढें तेव्हांपासुनी। केला

२६. अंजनवेलचे मथुरादास महाराजांचे दर्शनास वारंवार येत. ते, शिर्डीस एक सगुण नावाचा खाणावळवाला आहे, त्याचेकडे उतरत. एकदा ते व सगुण बोलत बसले असता काही लोकांच्या उखाळ्यापाखाळ्या निघाल्या. त्यानंतर मथुरादास महाराजांकडे गेले. ते बसल्यानंतर लगेच महाराजांनी विचारले, “सगुण काय म्हणत होता ?” अर्थात्, मथुरादास लाजले व मनात समजले की, जे सगुणकडे चालले होते ते महाराजांस पसंत नाही. कोणाच्या उखाळ्यापाखाळ्या काढणे किंवा त्या ऐकणे चांगले नव्हे, हा धडा मथुरादासांनी घेतला.

निश्चय वकिलांनी। अतःपर निंदा-दुरुक्तिवचनीं। खडा कानीं लाविला॥१२०॥ आपण कांहींही कुठेंही करितां। येई न साईची दृष्टी चुकवितां। येविषयी जाहली निश्चितता। असत्कार्यार्थता विराली॥१२१॥ उदेली सत्कार्य-जागरूकता। मार्गें पुढें साईसन्निधता। समर्थ कोण तयां ^{२७}वंचिता। निर्धार चित्ता हा ठसला॥१२२॥ पाहूं जातां या कथेसी। संबंध जरी त्या वकिलासी। तरी ती सर्वार्थी आणि ^{२८}सर्वाशी। बोधक ^{२९}सर्वासी सारिखी॥१२३॥ वकील वक्ते श्रोते समग्र। आणिक साईचे भक्त इतर। तयांचाही ऐसाच निर्धार। व्हावा मी साचार प्रार्थितों॥१२४॥ साईकृपापामेघ वर्षतां। होईल आपणां सर्वांची तृप्तता। ये अर्थी कांहीं नाहीं नवलता। सकळां तृषार्ता निववील॥१२५॥ अगाध साईनाथांचा महिमा। अगाध तयांच्या कथा परमा। अगाध साईचरित्राची सीमा। मूर्त परब्रह्मावतार॥१२६॥ आतां पुढील अध्यार्यां कथा। परिसावी सादर श्रद्धाळू श्रोतां। पुरवील तुमच्या मनोरथा। देईल चित्ता स्थैर्यता॥१२७॥ भक्तांची भावी संकटावस्था। ठाऊक आधींच साईसमर्था। थट्टा मस्करी विनोद वार्ता। हंसतां खेळतां टाळिती॥१२८॥ भक्तहेमाड साईस शरण। जाहलें हें कथानक संपूर्ण। पुढील कथेचें अनुसंधान। संकटनिवारण भक्तांचें॥१२९॥ कैसे साई कृपासागर। भक्तांचीं भावी संकटें दुर्धर। आधीं जाणूनि करिती परिहार। इशारा वेळेवर देउनी॥१३०॥ स्वस्ति श्रीसंतसज्जनप्रेरिते। भक्तहेमाडपंतविरचिते। श्रीसाईसमर्थसच्चरिते। अनुग्रहकरणं नाम एकविंशोऽध्यायः संपूर्णः ॥

॥ श्रीसद्गुरूसाईनाथार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥